

Sygn. akt III Ca 1977/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Hupa-Dębska

Sędzia SO Gabriela Sobczyk (spr.)

SR (del.) Roman Troll

Protokolant Sandra Olesiak

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa S. Z. (Z.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 14 września 2015 r., sygn. akt VIII C 1038/14

1. zmienia zaskarżony wyrok:

a) **w punkcie pierwszym w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.057,80 zł (tysiąc pięćdziesiąt siedem złotych i osiemdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 kwietnia 2014 roku;**

b) **w punkcie drugim w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 250 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu;**

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 143 zł (sto czterdzieści trzy złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Roman Troll SSO Magdalena Hupa – Dębska SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Powód S. Z. domagał się od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. zapłaty kwoty 1.057,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 06 października 2013 r. miała miejsce kolizja drogowa, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki S. (...) o nr rej. (...) należący do R. i D. S.. Sprawca kolizji był objęty przez pozwanego ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Dalej powód wskazał, że poszkodowani na czas

naprawy uszkodzonego pojazdu wynajęli od powoda samochód zastępczy marki F. (...), który był im potrzebny do użytku codziennego, za dzienną stawkę 200 zł netto. Stawka ta nie przewidywała limitu kilometrów, kaucji oraz ograniczeń dla kierowców, a łączna kwota do zapłaty z tytułu najmu pojazdu zastępczego wynosiła 2.091,00 zł w tym podatek VAT. Powód wskazał, że poszkodowani scedowali na niego swoją wierzytelność z tytułu umowy najmu pojazdu zastępczego w związku z zaistniałą szkodą. Powód podał, że pozwany, wezwany do zapłaty kwoty 2.091,00 zł, uznał co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę i żądanie powoda w zakresie wynajmu pojazdu zastępczego jednak jedynie w wysokości 1.033,20 zł. W ocenie powoda pomniejszenie przez pozwanego dobowej stawki najmu samochodu zastępczego do kwoty 129,15 zł brutto na dobę, to jest do średniej stawki wynajmu pojazdu klasy C wynajmowany (klasa C) na rynku lokalnym nie jest zasadne, a zaproponowana przez powoda stawka 200 zł jest stawką najmu pojazdu w warunkach rynkowych z uwzględnieniem braku limitu kilometrów, braku kaucji i ograniczeń dla kierowców.

W dniu 25 czerwca 2014 r. referendarz sądowy tut. Sądu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający żądanie pozwu.

Nakaz ten zaskarżył w całości pozwany, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał, że wypłacił odszkodowanie w wysokości 1.033,20 zł, uznając za uzasadniony okres wynajmu pojazdu w liczbie 8 dni, kwestionując przy tym wysokość stawki za dobę wynajmu zastosowaną przez powoda. W ocenie pozwanego zastosowana stawka wynajmu została rażąco zawyżona w stosunku do średniej ceny stosowanej przez firmy konkurencyjne na rynku lokalnym.

Ponadto pozwany podniósł, że powód nie udowodnił poniesienia przez poszkodowanego szkody w majątku na skutek wynajęcia pojazdu zastępczego w wysokości 2.091,00 zł brutto. Wywodził, że koszty najmu stanowią stratę dla poszkodowanego, niemniej jednak zwrotowi mogą podlegać tylko wydatki rzeczywiście poniesione. Strona powodowa nie dowiodła zaś poniesienia przez poszkodowanych kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego w wysokości wynikającej z wystawionej faktury VAT. Ponadto podniósł, że na poszkodowanym z mocy prawa ciąży obowiązek minimalizacji szkody.

Powód w odpowiedzi na sprzeciw pozwanego wskazał, że wynajem pojazdu odbył się bezgotówkowo. Wywiódł, że koszty nie muszą być faktycznie wydatkowane przez poszkodowanego, natomiast pojęcie strat, jakie poniósł poszkodowany – w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. – obejmuje także niezaspokojone przez poszkodowanego, wymagalne zobowiązania na rzecz osoby trzeciej.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Zabrze oddalił powództwo, zasądził od powoda S. Z. na rzecz pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 628,81 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w sprawie oraz nakazał zwrócić pozwanej kwotę 68,19 złotych tytułem różnicy pomiędzy kosztami sądowymi uiszczonymi a należnymi.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 6 października 2013 roku w Z. na ul. (...) doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód osobowy marki S. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący przedmiot współwłasności R. S. i D. S.. Sprawcą zdarzenia był inny uczestnik ruchu, który w dniu zdarzenia poruszał się pojazdem ubezpieczonym w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) Spółce Akcyjnej w W..

W związku z uszkodzeniem pojazdu S. (...) D. S. wynajął pojazd zastępczy marki F. (...) (klasa C) o numerze rejestracyjnym (...), na okres 8 dni z opcją podstawienia samochodu pod wskazany adres oraz odbioru samochodu od klienta. Cenę za dzień ustalono w kwocie 220 zł + VAT w wysokości 23%. Wynajęty pojazd był użytkowany przez D. S. w celu dojazdów do pracy. D. S. i R. S. z tytułu najmu pojazdu zastępczego nie ponieśli żadnych kosztów.

W dniu 19.12.2013 r. D. S. i R. S. zawarli z powodem S. Z. umowę cesji wierzytelności. Na mocy zawartej umowy poszkodowani przelali na powoda S. Z. wszystkie prawa przysługujące im w związku ze szkodą z dnia 6 października 2013 roku, celem zaspokojenia wierzytelności cesjonariusza z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego marki F. (...).

Z tytułu wynajmu pojazdu powód wystawił fakturę VAT na łączną kwotę 2091,00 zł. Cena netto za wynajem auta zastępczego wynosiła 200 zł i zawierała rabat do auta segmentu B.

Pismem z dnia 17 marca 2014 roku S. Z. wezwał pozwanego do zapłaty na jego rzecz kwoty 2.091,00 zł tytułem kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Wezwanie zostało przesłane pozwanemu w formie elektronicznej wiadomości e-mail w dniu 19 marca 2014 r.

Przed procesem pozwany uznał swoją odpowiedzialność za szkodę oraz uznał roszczenie powoda do kwoty 1033,20 zł obejmującej koszty najmu pojazdu zastępczego przez okres 8 dni za stawkę 129,15 zł brutto za dobę. Przyznana należność została wypłacona przelewem na rachunek bankowy powoda w dniu 02 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy wskazał, że w niniejszej sprawie została wydana opinia biegłego sądowego z zakresu techniki motoryzacyjnej R. P. na okoliczność ustalenia kosztów wynajmu samochodu zastępczego klasy S. (...) w miesiącu grudniu 2013 roku na okres 8 dni. Biegły sądowy ustalił, że średni koszt wynajmu pojazdu klasy samochodu poszkodowanego (klasy B) wynosił 83 zł netto przy wynajmie samochodu na 8 dni, a ceny wynajmu zawierały się w przedziale od 76 do 99 zł netto. Biegły do porównania wybrał wypożyczalnie samochodów o charakterze ogólnopolskim, nie uwzględniając w kosztach okresowych obniżek cen wypożyczalni, jak również możliwości negocjacji ceny przy dłuższym wypożyczeniu auta. Najem pojazdu zastępczego przez poszkodowanych nie był najmem długoterminowym, za który można uznać najem powyżej 3 tygodni.

Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne zeznania świadka D. S.. Przyznał też walor wiarygodności wydanej w sprawie opinii biegłego.

Wskazał, że na rozprawie biegły odniósł się do zastrzeżeń podnoszonych przez stronę powodową w piśmie procesowym datowanym na dzień 22 lipca 2015 r. i wyjaśnił zaistniałe sprzeczności.

Sąd Rejonowy wskazał, że opinia biegłego nie budziła wątpliwości Sądu Rejonowego co do swej zgodności z zasadami logiki czy doświadczenia życiowego.

Sąd Rejonowy w ustalonym stanie faktycznym uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy wskazał na art. 822 § 1 k.c. oraz art. 34 ust. 1 oraz 36 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 392 ze zm.) z jako podstawę prawną do orzekania w niniejszej sprawie.

Wskazał, że zakres akcesoryjnej odpowiedzialności ubezpieczyciela pokrywa się zasadniczo z zakresem odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym wynikającym z przepisów kodeksu cywilnego określających zakres odpowiedzialności odszkodowawczej. Dla przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela konieczne jest zatem zaistnienie przesłanek odpowiedzialności, a więc zdarzenia, z którym umowa wiąże obowiązek odszkodowawczy, powstania szkody oraz związku przyczynowego między zdarzeniem sprawczym a faktem, z którego szkoda wynika, przy czym zgodnie z art. 361 k.c. winien to być adekwatny związek przyczynowy.

Odnosząc to do niniejszej sprawy Sąd Rejonowy wskazał, że kwestia sporna sprowadzała się natomiast do ustalenia zakresu odpowiedzialności pozwanego, co do obowiązku zapłaty kosztu najmu pojazdu zastępczego w stawce ustalonej przez powoda.

Sąd Rejonowy wskazał, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu

mechanicznego nie służącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28). Powołując się na pogląd Sądu Najwyższego wskazał, że utrata możliwości korzystania z pojazdu stanowi negatywne następstwo majątkowe, a wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu) tego negatywnego następstwa należy kwalifikować jako szkodę majątkową podlegającą naprawieniu w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela wynikającej z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Sąd Najwyższy podkreślił przy tym znaczenie dwóch kryteriów – celowości wydatków oraz ich ekonomicznego uzasadnienia.

Sąd Rejonowy wskazał, że za wydatek niezbędny (celowy) należy uznać wydatek poniesiony na korzystanie z innego pojazdu w takim zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swojego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Wydatki ekonomicznie uzasadnione to wydatki na najem pojazdu zasadniczo o podobnej klasie do pojazdu uszkodzonego lub zniszczonego, poniesione w oparciu o stawki czynszu najmu, które obowiązują na danym rynku lokalnym (ceny rynkowe za tego typu usługi) i w czasie naprawy pojazdu mechanicznego lub do czasu nabycia nowego pojazdu.

Sąd Rejonowy wskazał, że pozwany nie kwestionował celowości kosztów najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanych, uznając zasadność tego kosztu w okresie podawanym w zgłoszeniu szkody w toku postępowania likwidacyjnego. Nie był zatem sporny także czas trwania najmu. Sporna była natomiast stawka najmu pojazdu wynajętego przez poszkodowanych, która wynosiła 200 zł za dobę.

Sąd Rejonowy podniósł, że określenie wysokości stawek rynkowych wymagało odwołania się do wiedzy specjalnej i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że stawki najmu pojazdu o tej samej klasie co pojazd poszkodowanych (S. (...)), wahają się w granicach od 76 do 99 zł. Stwierdzić zatem należy, że przyjęta przez powoda stawka za dobę najmu samochodu F. (...) wynajętego przez poszkodowanych nie mieści się w ramach „stawek występujących na rynku lokalnym”, rażąco je przewyższając. W ocenie Sądu Rejonowego, dochodzonej należności nie można zatem było uznać za ekonomicznie uzasadnioną.

Z tego powodu Sąd Rejonowy powództwo oddalił.

O kosztach procesu orzekł na podstawie 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c

Nadto Sąd Rejonowy nakazał Oddziałowi Finansowemu Sądu Rejonowego w Zabrze zwrócić pozwanemu kwotę 68,19 zł tytułem różnicy pomiędzy kosztami sądowymi uiszczonymi a należnymi.

Apelację od tego wyroku złożył powód, zaskarżając go w całości. Zarzucił mu naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233§1kpc poprzez dokonanie błędnej oceny materiału dowodowego, tj. wbrew zasadom doświadczenia życiowego oraz z naruszeniem zasad logicznego rozumowania poprzez uznanie za wiarygodną i logicznie uzasadnioną opinię biegłego i oparcie się przy wyrokowaniu jedynie na niej. Zarzucił, że opinia ta została sporządzona w sposób nieprawidłowy, niezgodnie ze zleceniem Sądu i przy bezpodstawnym zastosowaniu przez biegłego niezwyfikowanego kryterium doboru wypożyczalni w postaci odrzucenia wszelkich podmiotów rzekomo prowadzących spory sądowe z ubezpieczycielami, a w konsekwencji przyjęcie, że stawka powoda nie mieści się w ramach stawek występujących na rynku lokalnym, podczas gdy jest ona stawką rynkową, a jej wysokość nie przekracza rażąco górnych granic cen wynajmu pojazdów zastępczych klasy B funkcjonujących na rynku. Zarzucił też naruszenie art. 328§1kpc, art. 233§1kpc w zw. z art. 227kpc w zw. z art. 217§2kpc poprzez brak wszechstronnego rozpatrzenia zebranego materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy i dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób całkowicie dowolny z naruszeniem zasad logicznego rozumowania poprzez pominięcie przy wyrokowaniu i nie odniesie się w uzasadnieniu do dowodów w postaci wydruków cenników przykładowych wypożyczalni wskazanych przez powoda których wiarygodności strona pozwana nie kwestionowała. Dowodom tym Sąd Rejonowy nie odmówił w uzasadnieniu wiarygodności, w ogóle się do nich nie odnosząc, mimo że wynikają z nich stawki do 200 zł za dzień, a zatem są wyższe niż wskazane w opinii biegłego. Zatem w ocenie skarżącego Sąd Rejonowy nieprawidłowo ocenił górną granicę stawek wynajmu pojazdu klasy B na rynku lokalnym. Skarżący

zarzucił też naruszenie przepisów postępowania, a to art. 230§1kpc w zw. z art. 233§1kpc poprzez nierozważenie zebranego materiału dowodowego w sposób wszechstronny i nierozpoznania sprawy co do istoty poprzez nierozważenie kosztów podstawienia i odbioru pojazdu zastępczego pod i z warsztatu naprawczego w Z., wysokości stawek za tę usługę, i nie uznania za przyznane powyższych faktów, a to z uwagi na brak odniesienia się do nich przez pozwanego.

Zarzucił też naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy a to przepisów art. 278 kpc i art. 227 kpc w zw. z art. 233 kpc poprzez dopuszczenie przez Sąd dowodu z opinii biegłego na okoliczność która nie wymagała wiadomości specjalnych, tj co do stawek wynajmu samochodu zastępczego klasy S. (...) (klasa B) na rynku lokalnym podczas gdy zasady doświadczenia życiowego wskazują, że nie są to w istocie wiadomości specjalne i wystarczające w tym względzie jest sięgnięcie do ogólnie dostępnych kanałów informacyjnych w tym danych zawartych na stornach internetowych wypożyczalni a nadto ilość spraw tego rodzaju w sądach pozwala na samodzielną ocenę zastosowanej stawki bez konieczności odwoływania się do wiadomości specjalnych zwłaszcza tam gdzie najem był nietypowy. Na koniec skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 34 ust.1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz art. 822§1 i 2 kc w zw. z art. 361§1 i 2 kc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na błędnym przyjęciu, że powodowi nie należy się zwrot kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, w dochodzonej w pozwie wysokości, gdyż należności tej nie można uznać za ekonomicznie uzasadnioną, a stawka powoda rażąco przewyższa stawki występujące na rynku lokalnym.

Stawiając te zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1057,80 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 kwietnia 2014r do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania przed Sądem I instancji oraz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w obu instancjach według norm przepisanych wraz ze zwrotem uiszczonych opłat skarbowej.

W uzasadnieniu wskazał, że stawki za wynajem samochodów zastępczych na rynku są znacznie zróżnicowane, a Sąd Rejonowy niezasadnie nie odniósł się do dowodów w postaci cenników zaoferowanych przez powoda. Wskazał, że dla oceny, czy stawka jest wygórowana powinny być uwzględnione różne czynniki. Wskazał, że niedogodne jest stosowanie przez wypożyczalnie kaucji i tzw. opłat przygotowawczych, opłat za przekroczenie limitu kilometrów i szeregu innych dopłat. Co więcej, decydując się na wynajem samochodu zastępczego poszkodowany nie wie, jak długo będzie trwała naprawa. Przy najmie krótkoterminowym zwykle wysokość stawki zależy od długości okresu na jaki chce się wypożyczyć samochód. Powód podniósł, że stawka stosowana przez niego osadzona jest w realiach rynkowych i rażąco ich nie przekracza. Zarzucił, że biegły powołany w sprawie nie uznał za zasadne zarzutów powoda co do dodatkowych kosztów wynajmu poza stawką, a takie jego stanowisko jest w ocenie skarżącego błędne. Wskazał na stosowany w wypożyczalniach wymóg blokady środków na karcie kredytowej w czasie wynajmu, podczas gdy nie każdy posiada taką kartę, a ponadto konieczność skorzystania z samochodu zastępczego jest kwestią nagłą, nie ma więc czasu na uzyskanie takiej karty. Zarzucił, że opinia biegłego opiera się na wymyślonym przez biegłego kryterium, które eliminuje wszystkie wypożyczalnie wskazane przez powoda. Wskazał, że błędne było pominięcie tych wypożyczalni przez biegłego w jego opinii. Biegły ponadto nie dokonał rozróżnienia na najem gotówkowy i bezgotówkowy i uznanie przez niego, że nie ma najmu bezgotówkowego. Nadto skarżący wskazał, że w jego ocenie wydruki cenników z Internetu mogły stanowić dowody w niniejszej sprawie jako tzw. inne środki dowodowe w rozumieniu art. 309 kpc. Przywołał w tym zakresie pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w sprawie I CSK 138/08.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Okręgowy uznał zawarte w niej zarzuty dotyczące nieprawidłowych ustaleń faktycznych za zasadne.

W istocie Sąd Rejonowy dokonał ustaleń co do kosztów wynajmu na podstawie opinii biegłego, nie konfrontując jej z treścią przedstawionych przez powoda wydruków cenników różnych firm zajmujących się wypożyczaniem

samochodów. Przedstawione wydruki w istocie mogą stanowić inne dowody, jak wskazał w apelacji skarżący. Brak ich oceny i nieuwzględnienie ich w dokonanych ustaleniach faktycznych chociażby poprzez uargumentowane odmówienie im wiary stanowi o wadliwości zaskarżonego wyroku.

Za zasadne należy w związku z tym zarzuty apelacji co do naruszenia art. 328§1kpc, art. 233§1kpc w zw. z art. 227 kpc w zw. z art. 217§2 kpc poprzez niedokonanie kompleksowej oceny zaoferowanego przez strony materiału dowodowego i oparcie się w zaskarżonym rozstrzygnięciu głównie na treści opinii biegłego.

Oceniając ją jako wiarygodną Sąd Rejonowy nie dokonał zestawienia jej treści z przedstawionymi cennikami z innych wypożyczalni niż wybrane przez biegłego. Tym samym dokonana przez Sąd ocena tej opinii jest nieprawidłowa, bo nie uwzględnia całości informacji i danych wynikających z akt sprawy. Nadmienić należy, że zasadnie podnosi skarżący, że przy ocenie właściwych stawek za wynajem samochodu należy uwzględnić, że w niniejszej sprawie był on wynajmowany jako pojazd zastępczy, w miejsce uszkodzonego. W indywidualnych okolicznościach niniejszej sprawy istotne jest też to, że poszkodowani korzystali z bezgotówkowego najmu pojazdu zastępczego, a brak kaucji i opłaty przygotowawczej, limitu kilometrów, stała cena zabodę wynajmu niezależnie od ilości dni wynajmu nie pozostawały bez znaczenia w przypadku pojazdu wynajmowanego w miejsce pojazdu zastępczego w miejsce uszkodzonego. Podobnie znaczenie miała też możliwość skorzystania z podstawienia samochodu w miejscu wskazanym przez osobę poszkodowaną.

Uzasadnia to odniesienie oceny wysokości stawek stosowanych przez powoda do ogółu zindywidualizowanych okoliczności sprawy. Jak wynika z zeznań poszkodowanego, wybór powoda jako podmiotu wypożyczającego pojazdy wynikał z polecenia mu go przez znajomego, opierał się zatem na zaufaniu do fachowej obsługi z jaką spotka się ze strony powoda. Zatem nie był to wybór przypadkowy, a jedynym argumentem, jakim kierowali się poszkodowani nie była wysokość cen wynajmu. W ocenie Sądu Okręgowego winno to być uwzględnione przy ocenie zasadności żądania w niniejszej sprawie.

W tych okolicznościach należało dokonać porównania stawek u powoda z innymi podmiotami wypożyczającymi pojazdy na rynku i ocenić, czy stawki u powoda w sposób rażący odstają od stawek innych podmiotów na rynku.

W tym celu Sąd Okręgowy dokonał uzupełnienia ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy.

Z materiału sprawy, w szczególności złożonych do akt ofert różnych firm wypożyczających samochody wynika, że u innych podmiotów wynajmujących pojazdy ceny za wynajem pojazdu, podobnego do uszkodzonego i wynajętego rzeczywiście przez poszkodowanych wynosiły: 251,36 zł za dzień(firma (...) a (...) z G.), 169 zł netto przy limicie kilometrów 100 km na dobę i blokadzie na karcie kredytowej 500-1000 zł (99rent.pl), 185zł za dobę z kaucją 1500zł(Panek.eu), 160-200zł netto (auto zastępcze.pl w S.), 200 zł netto przy kaucji 800zł (A. C.), 172zł netto (B.), 130-140 zł netto (mwmcars.pl), 160 zł przy kaucji 1000zł((...)B.),

Dokonane ustalenia prowadzą do wniosku, że zaoferowane przez powoda stawki wynajmu samochodu nie wykraczają w sposób rażący ponad istniejące na rynku. Podnieść należy przy tym, że pozwany nie zakwestionował w toku postępowania wskazanych przez powoda warunków wynajmu oferowanych przez niego co do braku kaucji, braku limitu kilometrów, możliwości wynajmu bezgotówkowego, które to warunki należy ocenić jako istotne z punktu widzenia osoby wynajmującej samochód zastępczy za uszkodzony samochód własny na czas jego naprawy.

Nadmienić przy tym należy, że niezasadnie biegły nie wziął w swej opinii pod uwagę szerokiego wachlarza wypożyczalni wskazanych przez powoda. Nadmienić przy tym należy, że zasadnie skarżący podnosi, że sprawa nie wymagała dla wydania rozstrzygnięcia korzystania z opinii biegłego do spraw motoryzacji, skoro nie był sporny okres wynajmu(czas konieczny do naprawy pojazdu). Same ustalenie, czy stawki zastosowane przez firmę powoda, w której poszkodowani faktycznie wynajęli pojazd zastępczy nie są rażąco wygórowane nie wymagało wiedzy specjalnej, lecz mogło być dokonane na podstawie cenników wypożyczalni zaoferowanych przez strony jako „inne środki dowodowe” (art. 309kpc).

W kontekście dokonanej analizy oraz treści art. 361§1kc, szkoda (dług do pokrycia) powstała wskutek korzystania przez poszkodowanych z samochodu zastępczego w wysokości wynikającej z faktury (k.16) pozostaje w normalnym związku przyczynowym z zdarzeniem, które szkodę spowodowało.

Uznaje się powszechnie, że korzystanie z pojazdu zastępczego w okresie naprawy jego pojazdu bez wątpliwości stanowi prawo poszkodowanego objęte obowiązkiem odszkodowawczym. Zatem normalny związek przyczynowy zachodzi pomiędzy zaistnieniem zdarzenia powodującego szkodę a wynajęciem pojazdu za kwoty nie odbiegające rażąco od cen rynkowych. W ocenie Sądu Okręgowego, miało to miejsce w niniejszej sprawie.

Ponadto podnieść należy, że w normalnym związku przyczynowym pozostaje też ze zdarzeniem powodującym szkodę pokrycie kosztu podstawienia i odbioru pojazdu zastępczego – ujęte w fakturze jako kwoty po 61,50zł brutto. Nie są to kwoty wygórowane. Ich nieuwzględnienie przez Sąd Rejonowy, nieoparte żadnymi argumentami w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zasadnie zostało zakwestionowane przez powoda. Nadmienić należy, że sam pozwany zasadności skorzystania z takiej usługi nie zakwestionował(art. 230kpc). Uznając ją zatem za pozostającą w normalnym związku przyczynowym z zdarzeniem powodującym szkodę, Sąd Okręgowy również tę kwotę zasądził od pozwanego na rzecz powoda. Żądanie odsetek znajdowało swą podstawę w art. 481§1kc, data od której powód domagał się odsetek nie była w sprawie sporna, nie budzi ona też wątpliwości zważywszy na datę faktury(19.12.2013r.) i skierowane do pozwanej wezwanie do zapłaty(17.03.2014r. – k. 18-19).

Z tych powodów na podstawie art. 386§1kpc zaskarżony wyrok zmieniono, uwzględniając apelację w całości. Konsekwencją tego była zmiana rozstrzygnięcia o kosztach postępowania – i obciążenie nimi w całości pozwanej na podstawie art. 98§1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc w zw. z art. 391§1kpc. Do poniesionych w postępowaniu odwoławczym kosztów, których zwrot należy się powodowi zaliczono opłatę od apelacji(53 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda(90zł – na podstawie §6 pkt2 w zw. z §12 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie ponoszenia opłat za czynności radców prawnych udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu(t. jedn. Dz. U. z 2013 poz. 490 ze zm.).

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji.

SSR(del.) Roman Troll SSO Magdalena Hupa-Dębska SSO Gabriela Sobczyk